

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie

**PODSUMOWANIE
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA BRZESKO
WRAZ Z PROGNOZĄ ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

na okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2033 r.

wg stanu na 01.01.2024 r.

Kraków, maj 2024 r.

SPIS TREŚCI

1.	<i>Podstawy prawne opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu.....</i>	<i>3</i>
2.	<i>Uzasadnienie wyboru rozwiązań przyjętych w projekcie dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.</i>	<i>4</i>
3.	<i>Opiniowanie, udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski.</i>	<i>13</i>
	<i>a) Informacje o sposobie wykorzystania i zakresie uwzględnienia ustaleń zawartych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko.</i>	<i>14</i>
	<i>b) Informacje o opinii organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy oraz sposobie i zakresie ich wykorzystania. Opinie właściwych organów (RDOŚ).....</i>	<i>14</i>
	<i>c) Uwagi i wnioski wynikające z udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu planu.....</i>	<i>15</i>
	<i>d) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.</i>	<i>15</i>
	<i>e) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.</i>	<i>15</i>
4.	<i>Załączniki.</i>	<i>17</i>

1. Podstawy prawne opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu.

Uzasadnienie i podsumowanie projektu **Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Brzesko wraz z prognozą oddziaływania na środowisko** sporządzono w trybie art. 42 pkt. 2 i art. 55. ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 – tekst jednolity).

Projekt „Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Brzesko na lata 2024-2033” sporządzono w oparciu o następujące akty prawne i instrukcje:

- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2024 r. poz. 530 – tekst jednolity),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 – tekst jednolity),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 – tekst jednolity),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 82 – tekst jednolity),
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840 - tekst jednolity),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54 – tekst jednolity),
- ustawa o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody z dnia 17 listopada 2021 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 84),
- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej z dnia 27 marca 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 672),
- rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. z 1992 r. nr 67 poz. 337),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r. poz.1302),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz.1408),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz.1409),

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713 – tekst jednolity),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U. z 2005 r. nr 60 poz. 533),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. nr 25 poz. 133),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2012 r. poz. 358),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U. z 2022 r. poz. 1065 – tekst jednolity),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U. z 2010 r. nr 137 poz. 923),
- Instrukcja urządzania lasu z 2012 r., wprowadzona Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego LP z dn. 21 listopada 2011 r.,
- Zasady hodowli lasu z 2012 r., wprowadzone Zarządzeniem nr 53 Dyrektora Generalnego LP z dn. 21 listopada 2011 r.,
- Instrukcja ochrony lasu z 2012 r., wprowadzona Zarządzeniem nr 57 Dyrektora Generalnego LP z dn. 22 listopada 2011 r.,
- Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 r., wprowadzona Zarządzeniem nr 81 Dyrektora Generalnego LP z dn. 23 grudnia 2019 r.,
- wytyczne z Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej.

2. Uzasadnienie wyboru rozwiązań przyjętych w projekcie dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.

Zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się poprzez:

- wykonywanie - w oparciu o Plan Urządzenia Lasu - zadań z zakresu ochrony, hodowli i użytkowania lasu wykorzystujących zasoby leśne, w taki sposób i tempie, które zapewni zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz

i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji bez szkody dla innych ekosystemów;

- stopniowe dostosowywanie składów gatunkowych biocenoz leśnych do warunków biotopu w trakcie naturalnych bądź kierowanych procesów przebudowy, w oparciu o typy drzewostanów, określone na podstawie rozpoznania siedliskowego i fitosocjologicznego;
- skuteczną ochronę cennych elementów flory i fauny, w szczególności opisanych w Programie Ochrony Przyrody obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz obiektów nieobjętych ochroną prawną, a cennych i ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej;
- racjonalne użytkowanie lasu w sposób zapewniający optymalną realizację funkcji lasu, a w szczególności:
 - pozyskiwanie drewna w ilościach nieprzekraczających możliwości produkcyjnych lasu, przy utrzymaniu optymalnego zapasu zasobów,
 - pozyskiwanie użytków ubocznych w sposób zapewniający ich biologiczne odtworzenie,
 - preferowanie naturalnego procesu odnawiania lasu oraz zalesiania gruntów nieleśnych, a także jak najpełniejszego wykorzystywania procesów naturalnych zachodzących w ekosystemach,
 - w lasach ochronnych wykonywanie zabiegów w sposób zapewniający zachowanie dominującej, ochronnej funkcji lasu i jej uwzględnianie, na każdym etapie prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej, w celu zaspokajania społecznych i ochronnych zapotrzebowań.

W Planie Urządzenia Lasu (dalej: PUL) założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe to:

- a) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa z zakresu ochrony przyrody;
- b) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
 - zapewnienie odpowiedniej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej lasu;
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności oraz kształtowanie odpowiedniej wielkości i struktury zapasu produkcyjnego;
- c) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk i typami roślinności naturalnej, wyrażonymi w formie przyjętych typów drzewostanów (TD).

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu;

- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- c) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz stanu drzewostanu (w tym sanitarnego) jako etap realizacji celów długookresowych;
- d) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu;
- e) wskazaniu do przebudowy (unaturalnienia) drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów ochrony siedlisk i prowadzenia gospodarki leśnej;
- f) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych i podnoszenie ich naturalnej odporności oraz zapewnienia spełnienia przez lasy różnorodnych funkcji, m.in. poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia i pielęgnowania lasu,
 - określenie zadań wynikających z prawa i potrzeb ochrony przyrody,
 - określenie kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - ustalenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i udostępnienia lasu na potrzeby turystyki i rekreacji.

PUL jest dokumentem, określającym zadania z zakresu gospodarki leśnej na bardzo dużym poziomie szczegółowości (wskazania gospodarcze indywidualnie dla wydzieleń). Rozwiązania alternatywne konkretnych wskazań były rozpatrywane w trakcie prowadzenia prac terenowych do PUL, a akceptacja dokonanego wyboru miała miejsce podczas Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG). Oznacza to, że przy tworzeniu przedmiotowego Planu na każdym etapie rozważane było stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, obowiązującymi instrukcjami i wytycznymi, wiedzą zgromadzoną przez nauki leśne oraz zasadą przezorności. Rozwiązania niewłaściwe, szkodliwe dla środowiska lub niezgodne z przyjętymi zasadami zagospodarowania lasu były odrzucane już na etapie tworzenia wytycznych do projektu PUL oraz w trakcie jego tworzenia, a przyjęte rozwiązania podlegały dalszej analizie i ocenie wraz z tworzeniem Prognozy oddziaływania na środowisko dla PUL.

W Prognozie oddziaływania na środowisko opisano, w jaki sposób dokonywano wyboru rozwiązań alternatywnych na poziomie konstruowania całego PUL. Do oceny przedstawiony został tylko jeden wariant, najkorzystniejszy z punktu widzenia ochrony środowiska, ochrony przyrody (siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk) i gospodarki leśnej.

Pierwszym etapem tych procedur były decyzje Komisji Założeń Planu (dalej: KZP), zwołanej w dniu 4 listopada 2021 r. w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia prac urzędniowych. Podczas obrad Komisji uzgodniono ustalenia w sprawie wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie (dalej: Dyrektor RDOŚ) w sprawie zakresu i szczegółowości Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko.

Najważniejszymi ustaleniami KZP były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy, a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczających przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu i siedlisk przyrodniczych;
- określenie kryteriów i hierarchii kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, które oznaczają przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego i powstania uprawy lub młodka.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji oraz zostały zapisane w formie protokołu z posiedzenia KZP (dołączonego do elaboratu).

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty rozwiązań, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku dogłębnej analizy, wielokrotnego uzgadniania i korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach i została zaprezentowana na posiedzeniu Narady Techniczno-Gospodarczej.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano hodowlano-ochronnych aspektów przyszłego użytkowania poprzez uwzględnienie:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP.

Optymalne zaplanowanie użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych oraz ma zapewnić trwałość lasu i ciągłość produkcji.

Finalnym etapem, na którym rozważano różne warianty, była Narada Techniczno-Gospodarcza (NTG), zorganizowana w dniu 27 listopada 2023 r. na której rozpatrywano m.in. warianty dotyczące intensywności projektowanego użytkowania przedrębego, użytkowania rębego oraz powierzchni odnowienia drzewostanów.

Podczas posiedzenia NTG dokonano ostatecznego wyboru rozmiaru użytkowania przedrębego na poziomie 224 000 m³ netto, co stanowi intensywność 60 m³/ha.

Przeprowadzona w Prognozie oddziaływania na środowisko, której zakres i szczegółowość uzgodniono z Dyrektorem RDOŚ w Krakowie, analiza wariantu najkorzystniejszego (optymalnego) z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych (siedlisk przyrodniczych, gatunków i siedlisk gatunków) oraz oddziaływania na warunki życia ludzi, wskazuje na sposób oddziaływania PUL na środowisko oraz miejsca konfliktu pomiędzy gospodarką leśną, a wymaganiami ochrony przyrody i środowiska. Każdej ocenie negatywnej towarzyszą wskazania minimalizacji oddziaływania negatywnego bądź wskazania do rezygnacji z takiego zabiegu gospodarczego (o ile jest to tylko możliwe). W Prognozie podkreślono również zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych zawarte m.in. w Programie Ochrony Przyrody (POP).

Podsumowując należy stwierdzić, że przedstawiona wersja PUL wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko zawierają optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania minimalizujące możliwy niekorzystny wpływ planowanych zabiegów gospodarczych na środowisko naturalne, wypracowane podczas konstruowania projektu PUL oraz tworzenia Prognozy.

Zgodnie z zapisem art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu. Dla celów planowania urządzeniowego przyjęto (według odpowiednich wytycznych paneuropejskich odnoszących się do poziomu operacyjnego) sześć kryteriów zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

1. Kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zabezpiecza pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia do poziomu pożądanego (ze względów ekologicznych, ekonomicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i/lub kulturowych.

1.1. Powierzchniowe dane ewidencyjne gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Brzesko przedstawiają się następująco. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Brzesko wynosi 6 991,90 ha (bez gruntów pozostających we współwłasności), w tym grunty leśne zalesione i niezalesione 6 801,12 ha, związane z gospodarką leśną 122,22 ha, a udział gruntów nieleśnych to 68,56 ha. W wyniku prowadzonej planowej gospodarki leśnej prognozuje się,

że powierzchnia leśna Nadleśnictwa nie powinna ulec zmniejszeniu na koniec przyszłego 10-letniego okresu gospodarczego.

- 1.2.** Zapas miąższości drzewostanów (powierzchnia zalesiona) na początku okresu gospodarczego (01.01.2024 r.) wynosił 2 361 739 m³. Zapas wyliczony na koniec okresu (31.12.2033 r.) powinien kształtować się na poziomie 2 377 588 m³, prognozowany jest więc wzrost zasobów miąższości drzewostanów w Nadleśnictwie o 0,5 % (wyliczony wg przyrostu tablicowego). Natomiast w przypadku wykonania podobnej analizy z wykorzystaniem prognozowanego przyrostu bieżącego wzrost zasobów planowany jest o blisko 5 %. Wyliczony średni wiek drzewostanu wynosi 77 lat. Planowany rozmiar miąższościowy użytkowania przedrębego przyjęto w wysokości ponad 47% spodziewanego przyrostu miąższości (tabelarycznego brutto), co ma zapewnić prawidłowe wykonanie cięć pielęgnacyjnych oraz pożądany kierunek rozwoju zasobów drzewostanów przedrębnych i zachowanie zasady trwałości lasu. Zaprojektowany etat cięć rębnych wynika z potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów, został przyjęty na poziomie 50% w spodziewanym przyroście. W efekcie wykonania zaplanowanych zabiegów przeciętna zasobność wynosząca obecnie 349 m³/ha, na koniec okresu gospodarczego (na koniec 2033 r.) powinna kształtować się na poziomie – 351 m³/ha, natomiast przy uwzględnieniu przyrostu bieżącego – 365 m³/ha. Planowane użytkowanie główne w okresie dziesięcioletnim kształtuje się na poziomie 479 440 m³ grubizny netto (brutto 577 851 m³), w tym w użytkowaniu rębnym 255 440 m³ netto oraz w użytkowaniu przedrębnym 224 000 m³ netto. Spodziewany tabelaryczny przyrost miąższości grubizny wyniesie w okresie 10-cio letnim 593 700 m³ (brutto), natomiast przyrost bieżący 688 692 m³.
- 2.** Kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych – przy zastosowaniu przyjętych sposobów zagospodarowania oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych, popiera i utrzymuje różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów na niesprzyjające czynniki środowiskowe oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych. Ustalenia projektu PUL dla Nadleśnictwa Brzesko przyczynią się do ochrony różnorodności na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym występujących tam gatunków roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowania projektu PUL dla Nadleśnictwa Brzesko wykorzystano opracowanie glebowo-siedliskowe wykonane wg stanu na 30.03.1999 r.

Dla drzewostanów, które w PUL przewidziano w latach 2024-2033 do użytkowania rębego, zaprojektowano kilka rodzajów rębni dostosowanych do siedlisk zajmowanych przez drzewostany, jak i określonych celów hodowlanych i potrzeb przebudowy, które najsprawniej pomogą osiągnąć zamierzony cel długookresowy. Zdecydowanie dominującą formą zaplanowanych rębni jest rębnia

stopniowa gniazdowa udoskonalona IVD i wersja tej rębni z wariantem uprzątającym, zaprojektowane na blisko 90% powierzchni objętej użytkowaniem rębny. Rębnie te stosowane będą głównie jako kontynuacje (zakończenie) rozpoczętych w poprzednim PUL rębnych działań gospodarczych, a także jako narzędzie zmierzające do zachowania stabilności i zwiększania zasobności, a także prowadzenia przebudowy drzewostanów. Zaplanowane zagospodarowanie doprowadzi do utrzymania drzewostanów stabilnych, zróżnicowanych gatunkowo, wiekowo i przestrzennie, lepiej przystosowanych do: zajmowanych siedlisk, klimatu, zróżnicowanego poziomu wód gruntowych, czy narastających problemów związanych z występowaniem jemioli.

Obecnie w Nadleśnictwie udział procentowy powierzchni drzewostanów w pełni zgodnych z przyjętym typem drzewostanu (dalej: TD) wynosi 74%, częściowo zgodnych 23%, a niezgodnych blisko 3%. Do drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z TD zakwalifikowano powierzchnie porośnięte sosną, na siedlisku Lwyżśw. W przypadku drzewostanów częściowo zgodnych z siedliskiem w znacznym stopniu dotyczy to drzewostanów sosnowych w klasach odnowienia występujących na żyznych siedliskach lasów i lasów mieszanych.

3. Kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urzędzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych jak i nie drzewnych oraz odpowiedniej infrastruktury, przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko, poprawy lub utrzymania funkcji pozaprodukcyjnych, związanych również ze społecznym wykorzystaniem obszarów leśnych. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego w okresie dziesięcioletnim w ilości 479 440 m³ grubizny netto zapewniają z jednej strony odpowiedni poziom pozyskania produktów drzewnych i realizację produkcyjnych funkcji lasu, a z drugiej wynikają bezpośrednio z niezbędnych potrzeb zastępowania, przekształcania i przebudowy lasów. Pozwoli to jednocześnie na sprawne przeprowadzenie tych procesów, z wyprzedzeniem prawdopodobnych (i już obserwowanych) procesów zamierania porażonych przez jemiolę dojrzałych drzewostanów z udziałem jodły czy sosny.
4. Kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędzeniowego, które preferuje:
 - gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do miejscowych warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach,
 - różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową – w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, kęp starodrzewów i rzadkich gatunków drzew, w ilościach i rozmieszczeniu koniecznym dla zapewnienia różnorodności biologicznej z uwzględnieniem

potencjalnego oddziaływania na zdrowotność i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,

- odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także, gdy istniejące proveniencje drzew cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do zajmowanego siedliska,
- ochronę cennych biotopów, m.in. źródlisk, młak i bagien.

W PUL dla Nadleśnictwa Brzesko zasadniczym sposobem zagospodarowania jest zastosowanie rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej wraz z jej odmianami z cięciami uprzątającymi. Rębnia ta charakteryzuje się m.in. długim i bardzo długim okresem odnowienia wynoszącym od 20 (25) do 40 lat. Drzewostany prowadzone tego typu sposobem zagospodarowania, zapewniają płynne przejście pomiędzy poszczególnymi fazami rozwojowymi drzewostanów wielogatunkowych o zróżnicowanej strukturze przestrzennej, z jednoczesnym wzmacnianiem ich stabilności. Rębnia IVD ma zastosowanie także w drzewostanach wymagających przebudowy. Rębnia stopniowa gniazdowa udoskonalona została zastosowana również jako kontynuacja rębni, zaprojektowanych w poprzednim PUL. Postępowanie oparte na szczegółowych wytycznych hodowlanych, określonych w Zasadach Hodowli Lasu zapewni spełnienie wymienionych wcześniej postulatów.

5. Kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwach przyrody czy lasach ochronnych (głównie wodochronnych, glebochronnych, stanowiących cenne fragmenty przyrody lub w lasach na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych oraz w granicach administracyjnych miasta i wokół miasta, ostojach zwierząt i lasach obronnych) i najcenniejszych siedliskach (szczególnie łągowych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych obszarach. Gwarantuje to trwałe utrzymanie warstwy drzew (trwałość lasu) i możliwość ciągłego spełniania ww. zadań ochronnych. Przyjęte sposoby zagospodarowania (rębnie) oraz szczegółowe wskazówki gospodarcze mają za zadanie również wzmocnienie tych funkcji, które poprzez pośrednie działania przeciwerozyjne gleb i retencjonowanie wody korzystnie wpłyną na jej obieg oraz oczyszczanie wód powierzchniowych. Wraz z postępowaniem procesu przebudowy i zwiększaniem dostosowania siedliskowego drzewostanów cele te będą efektywniej wypełniane.
6. Kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania i realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów. Na poziomie Nadleśnictwa w planowaniu urzędniowym będzie to:
 - wyznaczenie obszarów lasów o zwiększonej funkcji społecznej, wraz z odpowiednim dostosowaniem zaplanowanych działań gospodarczych do społecznego przeznaczenia tych terenów, niejednokrotnie związanego

z ograniczeniem lub rezygnacją z zadań gospodarczych (o ile jest to zasadne z przyrodniczego punktu widzenia).

Zagadnienie dotyczące lasów o zwiększonej funkcji społecznej nie było przedmiotem obrad Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Brzesko. Komisja ta odbyła się na początku listopada 2021 roku. W toku prac urzędniowych w lipcu 2022 roku ukazało się Zarządzenia nr 58 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”. W związku z tym przedstawiciele Wykonawcy projektu PUL w porozumieniu z Nadleśnictwem Brzesko oraz RDLP w Krakowie przewidzieli możliwość, w oparciu o założenia z ww. Zarządzenia, wytypowanie lasów (obszarów leśnych) mogących spełniać kryteria lasów o zwiększonej funkcji społecznej. Propozycja ta została zaakceptowana podczas Narady Techniczno-Gospodarczej. Specjalistyczne podejście, zaplanowane modyfikacje oraz charakterystyka obszarów została szczegółowo opisana w dokumentacji PUL. Obszar lasów objęty powyższymi działaniami wynosi 76,91 ha dla stref intensywnego oddziaływania społecznego i 580,43 ha dla strefy zrównoważonego oddziaływania społecznego.

- zwiększanie udziału społeczności lokalnej w określaniu roli lasów w miejscowym zagospodarowaniu przestrzennym, w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej,
- udostępnianie lasów dla celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, szlaki rowerowe),
- ograniczanie lub rozciągnięcie w czasie realizacji funkcji produkcyjnej lasu, w obszarach wykorzystywanych turystycznie i masowo penetrowanych przez ludzi,
- udostępnianie lasów dla celów dydaktycznych (ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie, badania naukowe),
- promocji zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

3. Opiniowanie, udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Informacja o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 - tekst jednolity), treścią Zarządzenia Nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu oraz treścią Zarządzenia nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2019 roku sprawie nowelizacji Instrukcji Urządzania Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 roku w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu – konieczne było dokonanie strategicznej oceny oddziaływania projektu PUL na środowisko oraz na obszary Natura 2000.

Projekt PUL dla Nadleśnictwa Brzesko wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko zostały poddane opiniowaniu przez Dyrektora RDOŚ.

Udział społeczeństwa w opracowaniu projektu PUL zrealizowany został zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z treścią Zarządzenia Nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu oraz zgodnie z treścią oraz treścią Zarządzenia nr 75 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2019 roku w sprawie nowelizacji Instrukcji Urządzania Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 roku w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu. Dodatkowo ze względu na obowiązujący w tym okresie stan zagrożenia epidemicznego niektóre z dotychczasowych sposobów udziału społeczeństwa w pacach nad projektem PUL zostały zmodyfikowane zgodnie z pismem DGLP z dnia 29.04.2020 r. (zn. spr.: ZU.6000.21.2020) dotyczącym *Warunków przeprowadzenia KZP w czasie pandemii koronawirusa SARSCoV-2*. W związku z tym współuczestnictwo społeczeństwa zostało zapewnione poprzez:

- Ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej RDLP w Krakowie o rozpoczęciu prac nad projektem Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Brzesko na lata 2024-2033 (ogłoszenie z dnia 15.09.2021 r.) wraz z podaniem harmonogramu przebiegu prac przygotowawczych;
- Ogłoszenie o wyłożeniu do wglądu projektu Protokołu z Komisji Założeń Planu zawierającego „Założenia do Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Brzesko na lata 2024-2033” oraz o sposobie, miejscu i terminie składania uwag i wniosków zostało zamieszczone w BIP RDLP w Krakowie (ogłoszenie w BIP RDLP w Krakowie ukazało się w dniu 21.12.2021 r.) oraz w lokalnej prasie (ogłoszenia opublikowane w dniu 21.12.2021 r.);

- Ogłoszenie w BIP RDLP w Krakowie o upływie terminu zgłaszania uwag do projektu Protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu z jednoczesną publikacją ostatecznej wersji protokołu z posiedzenia KZP (ogłoszenie w BIP RDLP ukazało się w dniu 23.02.2022 r.);
- Ogłoszenie informacji o terminie i miejscu wyłożenia do wglądu „Planu Urządzenia Lasu” dla Nadleśnictwa Brzesko na lata 2024-2033 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko i o sposobie, miejscu i terminie składania uwag i wniosków do „Planu...”, oraz o właściwości Dyrektora RDLP w Krakowie do rozpatrywania tych uwag i wniosków – opublikowane w BIP RDLP w Krakowie (ogłoszenie w dniu 08.02.2024 r.) oraz w lokalnej prasie (ogłoszenie w Gazecie Krakowskiej z dnia 08.02.2024 r.).

Przed skierowaniem Planu Urządzenia Lasu do ministra właściwego w sprawach zatwierdzania PUL, sporządzone zostało niniejsze pismo „Podsumowanie Planu Urządzenia Lasu”, o którym mowa w art. 55, ust. 3 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r.

a) Informacje o sposobie wykorzystania i zakresie uwzględnienia ustaleń zawartych w Prognozie Oddziaływania na Środowisko.

W całości przyjęto do PUL proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań zapisów Planu na środowisko.

W Programie ochrony przyrody (dalej: POP) zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych. Zakres oraz stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko na wniosek RDLP w Krakowie został ustalony z organem opiniującym, Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Krakowie, pismo z dnia 20.01.2022 r., zn. spr.: ST-I.411.1.3.2021.DK.

b) Informacje o opinii organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy oraz sposobie i zakresie ich wykorzystania. Opinie właściwych organów (RDOŚ).

W toku prowadzonego postępowania organy upoważnione ustawowo do opiniowania projektu PUL, na wniosek Dyrektora RDLP w Krakowie, wydały stosowne opinie:

- Dyrektor RDOŚ w Krakowie w sprawie opinii do projektu PUL dla Nadleśnictwa Brzesko na lata 2024-2033 przesłał pismo (z dnia 4.01.2024 r. zn. spr.: ST-I.410.1.17.2023.DK), w którym wskazał, że: „(...) należy stwierdzić, że realizacja zapisów projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Brzesko na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r. nie będzie powodowała negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony form ochrony przyrody występujących na terenie Nadleśnictwa Brzesko; (...), realizacja ustaleń opiniowanego PUL nie spowoduje istotnego wpływu na środowisko”.

c) Uwagi i wnioski wynikające z udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu planu

W trakcie opracowywania projektu Planu Urządzenie Lasu dla Nadleśnictwa Brzesko na lata 2024-2033 wraz z prognozą oddziaływania projektu planu na środowisko wpłynęły uwagi dotyczące:

1. Uzpełnień i modyfikacji zapisów związanych z ochroną przyrody (dot. parków krajobrazowych) w protokole z posiedzenia KZP (przesłane przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego z dnia 21.01.2022 r., zn. spr.: OT/421/12/2021/PB).

W związku z ww. przesłanymi propozycjami Dyrektor RDLP w Krakowie, postanowił w całości uwzględnić zaproponowane modyfikacje i przyjąć je do projektu PUL.

d) Wyniki postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Biorąc pod uwagę brak negatywnego oddziaływania zadań wynikających z projektu PUL Nadleśnictwa Brzesko stwierdzono, iż realizacja zadań nie będzie powodować negatywnych oddziaływań transgranicznych.

e) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Stosownie do zapisów art. 55. ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 – tekst jednolity - organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w art. 55. ust. 3 pkt 5 ww. ustawy.

Do monitorowania realizacji zadań określonych przez Ministra właściwego ds. środowiska w sprawie zatwierdzenia PUL zostanie wykorzystany niżej wymieniony system kontroli istniejący w Lasach Państwowych:

- Analiza gospodarki leśnej minionego okresu (z wykorzystaniem danych aktualnej taksacji, wyników kontroli organów kontrolnych Lasów Państwowych i analiz Zespołu Ochrony Lasu) sporządzona na zakończenie okresu 10-cio letniego obowiązywania PUL, zamieszczona w nowoopracowanym PUL, jako monitoring długookresowy.
- Wydział RDLP w Krakowie właściwy w sprawach kontroli instytucjonalnych, przeprowadzi kontrole problemowe i sprawdzające dotyczące realizacji wybranego zakresu gospodarki leśnej (lub doraźne w zależności od potrzeb).
- W ramach kontroli funkcjonalnych wydziały merytoryczne RDLP wykonują kontrole problemowe, kontrole bieżące i analizy w zakresie swojego działania.

- W Nadleśnictwie realizacja zadań PUL kontrolowana jest bezpośrednio w każdym leśnictwie przez kierownictwo Nadleśnictwa i uprawnionych pracowników.

Zakres monitoringu skutków realizacji postanowień PUL, wykonywanego w ramach ww. systemu kontroli:

- kontrola rozmiaru i sposobu wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w PUL, w szczególności wynikających z zasad ochrony przyrody (w tym pozostawienie biogrup, drzew dziuplastych, ekotonów, pozostawianie drzew o charakterze biocenotycznym),
- kontrola poprawności wykonania zabiegów pielęgnacyjnych (czyszczenia, trzebieże), z uwzględnieniem ochrony siedlisk i gatunków,
- analiza poprawności wykonanych rębni w odniesieniu do rębni zaprojektowanych w PUL i obowiązujących zasad prowadzenia zaproponowanego sposobu zagospodarowania,
- analiza składu gatunkowego upraw w porównaniu do składów zaprojektowanych w Planie, w tym na siedliskach przyrodniczych, analiza składu gatunkowego starszych drzewostanów, w których będą wykonywane cięcia pielęgnacyjne,
- kontrola przestrzegania wytycznych dotyczących ochrony gatunków i ich siedlisk przy wykonywaniu zabiegów gospodarczych, występowania gatunków i siedlisk chronionych.

Monitoring skutków realizacji planu będzie dostosowywany do wdrażanych w Lasach Państwowych sposobów jego prowadzenia.

4. Załączniki.

- a) Pismo RDOŚ w Krakowie w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko dla tworzonego projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Brzesko na lata 2024-2033, pismo z 20.01.2022 r., zn. spr.: ST-I.411.1.3.2021.DK;
- b) Informacja z BIP o rozpoczęciu prac nad projektem PUL i KZP;
- c) Kopia ogłoszenia w prasie lokalnej o wyłożeniu do wglądu projektu protokołu z KZP – Brzesko;
- d) Ogłoszenie w BIP o wyłożeniu do wglądu projektu protokołu z posiedzenia KZP – Brzesko;
- e) Pismo informujące o wyłożeniu do wglądu projektu protokołu z KZP - Nadleśnictwo Brzesko – do instytucji;
- f) Ogłoszenie w BIP dot. upłynięcia terminu uwag do KZP - publikacja protokołu z KZP;
- g) Ogłoszenie w BIP o wyłożeniu do publicznego wglądu PUL - Nadleśnictwo Brzesko;
- h) Ogłoszenie w prasie o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu PUL - Nadleśnictwo Brzesko;
- i) Pismo ZPKWM ws. uwag do projektu PUL dla Nadleśnictwa Brzesko;
- j) Pismo RDOŚ w Krakowie w sprawie opinii do projektu Planu Urządzenia Lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Brzesko;
- k) Kopia protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu – Nadleśnictwo Brzesko;
- l) Kopia protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej – Nadleśnictwo Brzesko.

Sporządzili:

Zatwierdził: